

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski

w sprawie z powództwa SSN X. Y., na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 8 października 2025 r. w przedmiocie zawieszenia postępowania
na podstawie art. 177 § 1 pkt 31 k.p.c.

postanowił:

zawiesić postępowanie w sprawie z powództwa SSN X. Y. przeciwko Sądowi Najwyższemu, o sygn. akt I ZPU 2/23, do czasu rozpoznania pytania prawnego, skierowanego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2024 r., sygn. akt I ZPU 4/23, do Trybunału Konstytucyjnego w przedmiocie zgodności przepisów art. 27a § 1 pkt 3 i art. 27a § 4 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2027 r. o Sądzie Najwyższym z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 176 i art. 177 Konstytucji RP, a zarejestrowanego w Trybunale Konstytucyjnym pod sygn. akt P 12/24.

UZASADNIENIE

W dniu 29 grudnia 2023 r. do Sądu Najwyższego Izby Odpowiedzialności Zawodowej wpłynął pozew SSN X. Y. skierowany przeciwko Sądowi Najwyższemu o zapłatę z tytułu wynagrodzenia.

W dniu 14 października 2024 r. do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego wpłynęło pismo pełnomocnika pozwanego z wnioskiem o rozważenie możliwości zawieszenia postępowania w sprawie o sygn. akt I ZPU 2/23 z urzędu, na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., do czasu rozpoznania pytania prawnego,

skierowanego przez Sąd Najwyższy do Trybunału Konstytucyjnego w dniu 24 września 2024 r. w sprawie o sygn. akt I ZPU 4/23, w przedmiocie zgodności przepisów art. 27a § 1 pkt 3 i art. 27a § 4 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2027 r. o Sądzie Najwyższym z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 176 i art. 177 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Postępowanie z powództwa SSN X. Y. należało zawiesić z uwagi na konieczność oczekiwania na prejudykat.

Podstawą zawieszenia przedmiotowego postępowania sądowego jest art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., zgodnie z którym, sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym albo Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W sprawie o sygn. akt I ZPU 4/23, Sąd Najwyższy na rozprawie w dniu 24 września 2024 r., wydał postanowienie, na mocy którego przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne w przedmiocie zgodności przepisów art. 27a § 1 pkt 3 i art. 27a § 4 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2027 r. o Sądzie Najwyższym z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 176 i art. 177 Konstytucji RP. Sąd Najwyższy powziął wątpliwość co do zgodności przepisów określających, że Izba Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego jest właściwa w pierwszej i w drugiej instancji do rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sędziów Sądu Najwyższego, ze wskazanymi przepisami Konstytucji RP. W uzasadnieniu powołanego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że cyt. „w polskim ustawodawstwie, które przewiduje, iż w sprawach o roszczenia ze stosunku służbowego sędziemu przysługuje droga sądowa, sądami właściwymi do rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sędziów są sądy powszechne. Sądy powszechne są zatem właściwe do rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych: sędziów Trybunału Konstytucyjnego, sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, jak i asesorów w wojewódzkich sądach administracyjnych, sędziów sądów apelacyjnych, sędziów sądów okręgowych, sędziów sądów rejonowych, asesorów sądów powszechnych, sędziów wojskowych sądów okręgowych, sędziów wojskowych sądów garnizonowych oraz asesorów

sądów garnizonowych, a do dnia 3 kwietnia 2018 r., to jest do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. 2018 r, poz. 5), były również właściwe do rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sędziów Sądu Najwyższego”. (...) „Wprowadzenie przez ustawodawcę do systemu prawnego Rzeczypospolitej Polskiej, unormowania aktualnie zawartego w art. 27a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, odbyło się, zdaniem Sądu Najwyższego, z naruszeniem zasady prawidłowej (przyswoitej) legislacji. Twórcy pomysłu, który został wprowadzony w art. 27 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, że do właściwości Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego należą sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczące sędziów Sądu Najwyższego, nie przedstawili powodów takiego osobliwego rozwiązania (...)”. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 24 września 2024 r. wskazał ponadto, że cyt. „Patrząc z perspektywy zasady równości, określonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, nie można wskazać sensownych racji, które spowodowały, iż ustawodawca w art. 27a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., o Sądzie Najwyższym, inaczej potraktował spory z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sędziów Sądu Najwyższego, niż spory z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sędziów Trybunału Konstytucyjnego, sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, jak i asesorów w wojewódzkich sądach administracyjnych, sędziów sądów apelacyjnych, sędziów sądów okręgowych, sędziów sądów rejonowych, asesorów sądów powszechnych, sędziów wojskowych sądów okręgowych, sędziów wojskowych sądów garnizonowych oraz asesorów sądów garnizonowych”. Jak również podkreślił, że cyt. „Ustawodawca tworząc unormowanie zawarte w art. 27a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., o Sądzie Najwyższym (wcześniej zawarte w art. 27 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., o Sądzie Najwyższym), nie przedstawił argumentów przemawiających za wzruszeniem ustrojowej zasady domniemania kompetencyjnego sądów powszechnych co do ich właściwości również w sprawach sędziów Sądu Najwyższego z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych”. (...) „Zdaniem Sądu Najwyższego ustawodawca wprowadzając w unormowaniu z art. 27a § 4 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym tzw. instancję poziomą w

sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych sędziów Sądu Najwyższego, nie przedstawił jakichkolwiek racji pozwalających na odstępianie od wynikającej z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP zasady, iż sprawy w drugiej instancji – właśnie co do zasady – rozpoznaje sąd wyższego szczebla”.

W niniejszej sprawie, kwestię zawieszenia postępowania sądowego w sprawie o sygn. akt I ZPU 2/23 z urzędu, na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., poddała pod rozagę w piśmie z dnia 14 października 2024 r. pełnomocnik pozwanego. Wskazała, że zapadłe przed Trybunałem Konstytucyjnym orzeczenie może mieć wpływ na ustalenie sądu właściwego rzeczowo do rozpoznania niniejszej sprawy, bowiem w razie uznania niezgodności z Konstytucją RP przepisu art. 27a § 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, sprawa z powództwa SSN X. Y. przeciwko Sądowi Najwyższemu o wynagrodzenie, będzie podlegać rozpoznaniu zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów k.p.c.

Sprawa w przedmiocie pytania prawnego skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego przez Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. akt I ZPU 4/23, została zarejestrowana w Trybunale Konstytucyjnym pod sygn. akt P 12/24 i oczekuje na rozpoznanie.

Z uwagi na to, że rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego będzie miało znaczenie dla określenia właściwości rzeczowej sądu w sprawie o sygn. akt I ZPU 2/23, Sąd Najwyższy, na mocy art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., zawiesił postępowanie w sprawie z powództwa SSN X. Y. przeciwko Sądowi Najwyższemu o wynagrodzenie, do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie o sygn. akt P 12/24, która dotyczy zgodności z Konstytucją RP przepisów o właściwości Sądu Najwyższego w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczących sędziów Sądu Najwyższego.

Kierując się tymi względami, Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]